

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ ČEŠKOGA JEZIKA –
MATERINSKOGA JEZIKA

ŠKOLNÍ SOUTĚŽ V ČESKÉM JAZYCE –
MATEŘSKÉM JAZYCE

2022

5. a 6. třída

HESLO

POČET BODŮ:

	100
--	-----

Prosudbeno povjerenstvo:

1. _____

2. _____

3. _____

Predsjednik/ca Školskog povjerenstva:

_____, 10. veljače 2022.

1. Přečti si text a vyber správnou odpověď.

Jak se chytali raci

Můj děda mi vyprávěl, jak za svých mladých let chodil s kamarády chytat raky. Ti žili na horním toku potoka nad vesnicí, kam jezdil za svými prarodiči. Jednou šli hoši ze vsi chytat raky a děda se k nim přidal. Když přišli k vodě, dědův kamarád Čeněk zanořil ruku do malé tůňky a hledal hmatem, zda se mezi kameny neskrývá rak. „Au! Mám ho!“ vykřikl Čeněk. Rak totiž sevřel jeho prst do klepeta. Podařilo se mu ale ze sevření vyprostit a vítězoslavně raka vytáhl z vody. Chtěl ulovit dalšího, tak zase začal pátrat mezi kameny. Ale co se nestalo. Místo raka ulovil pijavici. Ta se mu přisála na ruku. Všichni se lekli, ale můj děda zůstal klidný a řekl všem: „Musíme se vrátit do vesnice, pijavice se pustí, když se posolí.“ Kluci tak běželi do vesnice a zamířili k Čenkově domů. Dům Čenkovy rodiny stál úplně na kraji vesnice a byl nejbližší. Čenkova maminka ovšem sůl doma nenašla. „Asi došla, budu ji muset jít koupit. Zkuste jít k sousedovi," poradila. Kluci běželi k sousedovi, ale ten jim řekl: „Já vůbec nesolím, není to zdravé, sůl proto doma vůbec nemám.“ Kluci běželi ještě dál, Čeněk měl pijavici stále přisátou na ruce. Potkali na ulici starostu a svěřili se, co mají za problém. Starosta měl v batohu pytlík se solí. Takové štěstí! Starosta pijavici posolil, ta se hned pustila a Čeněk spěchal domů, aby si zalepil ránu. „Dnes už se ale raci chytat nesmí, jsou chránění," zakončil své vyprávění děda.

(ze starší soutěže)

1. Proč jezdil děda do vesnice, kde žili v potoce raci?

- a) Protože tam bydlel.
- b) Protože tam žili jeho babička s dědou.
- c) Protože se rád bavil se starostou.
- d) Protože tam byl potok, kde se rád koupal.

2. Čeněk byl dědův:

- a) kamarád
- b) děda
- c) soused
- d) otec

3. Proč kluci běželi nejdříve k Čěnkovi domů?

- a) Protože věděli, že u něho doma budou mít sůl.
- b) Protože se báli běžet jinam.
- c) Protože dům Čěnkovy rodiny stál na návsi.
- d) Protože dům Čěnkovy rodiny stál na kraji vesnice a byl tak nejbliže.

4. Soused Čěnkovy rodiny neměl doma sůl, protože:

- a) v zimě ji sypal na chodník, aby neklouzal, a došla mu.
- b) spotřeboval ji, když pekl rohlíky.
- c) dbal o své zdraví.
- d) ji zapomněl koupit.

5. Kdo sůl měl?

- a) stará souseďka
- b) starosta
- c) starý soused
- d) stařenka

6. Proč Čeněk spěchal domů?

- a) Aby ukázal rodičům pijavici.
- b) Aby ukázal rodičům raka.
- c) Aby si z ošetřil ránu.
- d) Aby navštívil prarodiče.

7. Čeněk chytil ve vodě:

- a) jednoho raka
- b) dva raky
- c) jednoho raka a pijavici
- d) jenom pijavici

8. Proč se dnes raci už nesmí chytat?

- a) Protože je to nebezpečné.
- b) Protože jsou ohrožený druh.
- c) Raci se smí chytat.
- d) Raci se nedají chytit.

9. Podstatné jméno *pijavice* se skloňuje podle vzoru:

- a) soudce
- b) růže
- c) kuře
- d) muž

10. Podstatné jméno *kamarády* ve spojení „s *kamarády*“ je:

- a) v 4. pádě čísla jednotného
- b) v 7. pádě čísla množného
- c) v 4. pádě čísla množného
- d) v 7. pádě čísla jednotného

11. Jaký slovní druh je slovo *Čeňkova*?

- a) podstatné jméno
- b) přídavné jméno
- c) příslovce
- d) zájmeno

12. Co znamená slovo *došla* ve větě „*Asi došla, budu ji muset jít koupit.*“?

- a) přijít
- b) být spotřebována
- c) dojít k cíli
- d) zvítězit

13. Vyber slovo stejného významu jako slovo *vítězoslavně*:

- a) poraženě
- b) ztraceně
- c) slavnostně
- d) všedně

14. Co znamená slovo *starosta*?

- a) hlava obce nebo města
- b) ustaraný člověk
- c) starší muž
- d) stará žena

15. V textu vyhledej vyjmenované podstatné jméno a napiš na linku:

	15
--	----

2. Vyškrtni, které slovo nepatří mezi ostatní?

čmelák – straka – orel – sojka

buchta – makový koláč – kobliha – houska

vlak – koloběžka – kolo – přívěs

učitelka – řidič – úřednice – kuchařka

postel – židle – počítač – stůl

děšť – bouřka – mráz – elektřina

sněženka – tráva – růže – petrklíč

Praha – Brno – Liberec – Amerika

kakao – limonáda – benzín – mléko

tužka – klavír – buben – trumpet

	5 bodů
--	--------

3. Napiš ke každému přídavnému jménu slovo opačného významu.

velký _____

široký _____

východní _____

hluboký _____

zdravý _____

zlý _____

vysoký _____

mladý _____

tlustý _____

tupý _____

	10
--	----

4. Do slov doplň ů nebo ú:

h___l, troj___helník, ___nor, igl___, dom___.

	5
--	---

5. Doplň správně *bě, pě, vě, mě* nebo *bje, pje, vje, mje* do slov. Dávej pozor na smysl věty.

P__nkava stav__la hnízdo na strom__.

V__ra sp__chala domů k ob__du.

Nám__stí osv__tloval jen svít m__síce.

Až potom jsem ve zkoušce ob__vil chybu.

Ten člov__k má p__kný úsm__v.

Medv__d zvědav__koukal z doup__te.

	6
--	---

6. Výrazy „chorvatské češtiny“ nahrad' slovy spisovné češtiny.

sekníc _____ trhovina _____ třebat _____

flizúra _____ kuruza _____

	5
--	---

7. Rozhodni, jestli je souhláska tvrdá nebo měkká, a podle toho za ni do slov doplň i/í a y/ý.

Koupila si květ_náč. To j_dlo je k_selé.

Musel chrán_t svoj_zem. Hlad_na řek_se zvedla.

Viděli jsme straš_dlo. Kvůli r_mě jsem ch_běl ve škole.

Má ráda ž_rafy, kočk_a pand_. Šli jsme na procházku kolem r_bníku.

Ráno chodíme pro peč_vo do pekárny. Krtek zalezl do d_ry.

Adam a J_tka poušt_drak_. Se str_cem jsme šli do kina.

	6
--	---

8. Napiš vyjmenovaná slova, která vidíš na obrázku.

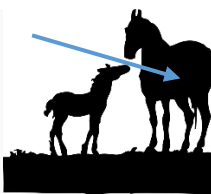
--

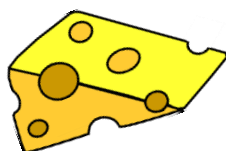
--

--

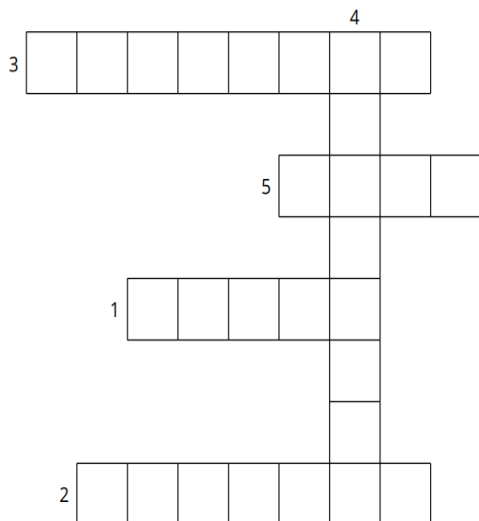
--

--

	5
--	---

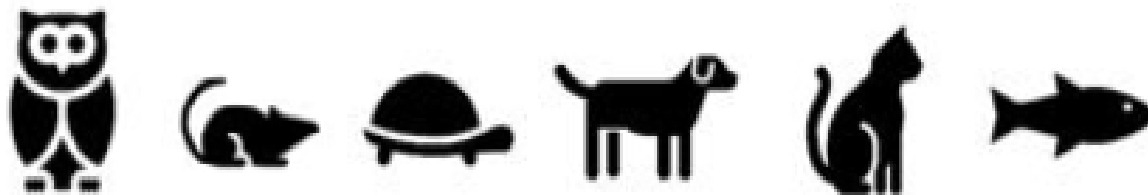
9. Doplň křížovku.

1. V prosinci chodí Mikuláš, čert a
2. Když slavíme Vánoce, nosí dárky ...
3. Pleteme ji, když jsou Velikonoce. To je
4. O Velikonocích malujeme vajíčka. Když jsou malovaná, říká se jim
5. Na Štědrý den jíme rybu. V Česku je to ...

	5
--	---

10. Doplň přirovnání podle obrázků.

Moudrý jako _____. Zdravý jako _____.

Tichý jako _____. Pomalý jako _____.

Hbitý jako _____. Věrný jako _____.

	6
--	---

11. Rozhodni, jestli je správně velké nebo malé písmeno, a správné písmenko dej do kroužku.

Říká se, že p/P átek třináctého je nešťastný den.

Kamarád t/T onda měl smůlu, zloději mu vykradli auto značky š/Š koda f/F abia.

Stalo se to v p/P raze kousek od n/N áměstí k/K arla č/Č apka.

Nedaleko je břeh ř/Ř eky v/Vltavy.

O dějinách se mnoho dočteme ve s/S tarých p/P ověstech č/Č eských.

Je to od č/Č eského spisovatele a/Aloise j/J iráska.

Pojedeme ze z/Z áhřebu do b/B rna a cestou se zastavíme v r/R akouském městě v/Vídeň.

	7
--	---

12. Podtrhni slova, která nejsou správně napsaná, a napiš je správně na linku.

Ptáci mají křídla, abi mohli létat. _____

Šli jsme na výlet na starý hrat. _____

Paní réditelka se usmívala. _____

Prosím, řekni mi, co to právě dělaš? _____

Máma s tatou přijedou dnes. _____

Koška běží po ulici. _____

Velmi rychle zme utíkali domů. _____

	7
--	---

13. Dopln přísluví.

Používej tato slova: holub, jinému, hlad, vrabec, slunce, koláče, lež, nelení.

Bez práce nejsou _____.

Kdo _____ jámu kopá, sám do ní padá.

_____ má krátké nohy.

Komu se _____, tomu se zelení.

Kam nechodí _____, tam chodí lékař.

Lepší _____ v hrsti, než _____ na střeše.

_____ je nejlepší kuchař.

	8
--	---

14. Ke každé skupině slov napiš slovo nadřazené.

matematika, anglický jazyk, tělocvik, hudební výchova _____

jogurt, mléko, sýr, smetana _____

stavebnice, panenka, skládačka, autíčko _____

sever, jih, západ, východ _____

školník, prodavač, učitelka, řidič _____

	5
--	---

15. Přiřaď věci do skupin podle toho, na kterou část těla patří.

Věci: boty, šála, čepice, mikina, rukavice, náhrdelník, kozačky, prstýnek, kraťasy, kšiltovka.

Hlava _____

Ruce _____

Tělo (trup) _____

Nohy _____

Krk _____

	5
--	---